

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Cap. 1. De essentialibus eius Sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

2. Obie-
ctio, de
Traiano,
& alijs ex
inferno sal-
uatis.

Obijcitur Secundò : Damascenus *Oratione de ijs qui in fide dormierunt*, dicit Traianum precibus S. Gregorij ex inferno liberatum: & animã cuiusdam Falconillæ paganæ femine precibus S. Theclæ primæ martyris. Idem refert ex Palladij historia Lausiaca, cranium cuiusdam idololatræ respondisse S. Macario, *Damnatos sentire aliquod solatium, quando pro ipsis preces offerret.*

Solutur,

Respondeo: Exemplum istud de Traiano videri totum fictitium; vt docet Canus lib. 11. De locis, cap. 2. & 3. & multi recentiores. Quomodo enim credibile est, Traianũ, qui non tantũ fuit idololatra per omnem vitam, & infinitos Sanctos affectu martyrio, & præposteræ libidini deditus fuit, sed etiam voluit statuum suam adorari; post quingentos annos, ob opus misericordiæ planè naturale viduę præstitum in infidelitate & peccato mortifero, ex inferno esse liberatũ; aut B. Gregorium ob tantillũ opus id à Deo petere voluisse? Adde, in eadem historiã dici S. Gregorium ob hanc petitionem fuisse punitum perpetuo stomachi dolore. Quomodo ergo in re tanta fuit exauditus, si petendo peccauerit? Dicendum ergo, Damascenum non esse auctorem istius orationis, sed Græcum aliquem parum eruditum. Nam in eadem oratione dicitur, *Multos alios infideles in inferno fuisse à Christo illuc descendente, & prædicante conuersos, & saluatos*: quod est error exploratus & euidens. Similiter apocrypha est illa historia de

cranio: tum ob alias causas, tum quia in Palladio non reperitur. Neque etiam credibile est, Macarium pro damnatis orare consueuisse.

DVBIVM III.

Virum Sancti in calis orant pro defunctis?

Dominicus Soto dist. 45. quæst. 3. art. 2. negat; cò quòd oratio Sanctorum non sit satisfactoria: Suffragia autem non prosunt, nisi per modum satisfactionis.

39
Don. Soto
negat.

Sed hæc sententia defendi non potest. Primò, Quia Luca 16. v. 9. dicitur: *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, vt, cum defeceritis, excipiant vos in æterna tabernacula*: in quem locũ vide Ambrosij in Comment. & Augusti. lib. 21. de Ciuit. cap. 27. Secundò: Quia Ecclesia in oratione, Deus venia largitor, rogat Deum, vt B. Virgine, & omnibus Sanctis intercedentibus, animas defunctorum ad perpetua beatitudinis consortium perducere dignetur.

Affirma-
tur.

Ad rationẽ Soti, Resp: Etsi oratio Sanctorũ nõ sit satisfactoria, est tamen impetratoria, & sic applicat quodammodo animabus Christi satisfactiones. Precatur enim Sancti, vt Deus propter Christi & Sanctorum satisfactiones illis condat; quomodo etiam nobis gratiam impetrant; quamuis Deus non statuerit nobis gratiã conferre, nisi interueniente aliquo merito, saltem Christi, vt alibi dictum est.

Soti ratio
soluitur.

DE SACRAMENTO EXTREMAE VNCTIONIS.

Circa Quæstionem 29. 30. 31. 32. & 33.

CAPVT I.

De Essentialibus huius Sacramenti.

DVBIVM I.

*Virum Extrema Vnctio sit verum noue
Legis Sacramentum?*

Hæretici
negantes.

PRimi, qui hoc Sacramentum sustulerunt, videntur fuisse Waldenses; vt refert Thomas Waldensis Tom. 2. cap. 163. Hos secutus est Wicleff, & demũ hæretici nostri temporis.

Sententia
firmans
est de fide.

Sed certã fide tenendum est, extremam Vnctionem esse verum & propriè dictum nouæ legis Sacramentũ. Patet ex Concilio Trident. sess. 14. can. 1. De extremã Vnctione: *Si quis dixerit, extremam Vnctionem non esse verè ac propriè Sacramentum à Christo Domino nostro institutũ, & à B. Iacobo Apostolo promulgatum, sed ritum tantum acceptum à Patribus, aut signum humanum, anathema sit.* Idem patet ex Concil. Florentino, cui interfuerunt Græci, & simul cum Latinis approbarunt Armenorum instructionem.

Expeditur
locus Mar-
ci 6. de Vn-
ctione
sgrorum.

Probatur Primò: Marci 6. *Vngebam (Apostoli) oleo multos agros, & sanabant.* Hunc locum intelligi de hoc Sacramento probat multis Maldonatus,

& insinuat Hieronymus in Commentario huius loci, dicens: *Cum vngunt oleo agros, infirmitatem fidei virtute corroborant*, vbi satis indicat, se non loqui de dono miraculorum, sed de Sacramento interius sanante. Clariũ adhuc Beda, Theophylactus, Oecumenius, Euthymius, Albertus Magnus, & Dionysius Carthusianus in hunc locum Marci, & Beauxamis tom. 2. fol. 516. Thomas Waldensis suprã, Alphosus à Castro verbo *Extrema Vnctio*, Petrus Soto lect. 1. Francisc. Victoria lect. 213. Probat: quia omnia hæc insinuatur, quæ ad rationem huius Sacramenti pertinent; Materia remota, *Oleum*; propinqua, *Vnctio*; Minister, *Apostoli*; sub quibus intellige *Sacerdotes & Presbyteros*, Apostolorum in hoc successores: subiectum quod vngitur, *Infirmi*; effectus, *Sanatio*, corporis scilicet & animæ: non enim sanabant Apostoli corpore, nisi quos etiam sanabant spiritu. Et quamuis hic non exprimat formula verborum, dubitandum tamen non est, quin aliquam adhibuerint; vt etiam fatentur ij, qui existimãt hæc agi de dono miraculorum. Confirmantur hæc omnia: Quia parum credibile est, Dominum præcepisse Apostolis vnctionem olei ad curandum corpus per donum miraculorum, quia hæc vnctio multum detraxisset miraculo; visi enim fuissent virtute olei curasse; quod quidam hæretici, inter quos Wicleff, & aliqui Caluinistæ, dixerunt: ergo præcepit eam vnctionẽ ad significandam & efficiendam potissimum in-

mum internam animae curationem, quae fit Sacramento virtute.

Dices Primò: Hoc Sacramentum non potest conferri, nisi à Presbyteris: atqui Apostoli tunc non erant Presbyteri: ergo.

Respondeo: In principio foundationis Ecclesiae multa fiebant extraordinaria via & potestate, donec omnia essent constituta: sic Apostoli baptizabant, quod tamen solius est Sacerdotalis officij.

Dices Secundò: Hoc Sacramentum non potest conferri, nisi baptizatis; Apostoli verò vngebant etiam non baptizatos.

Respondeo: Credibile est eos vnxisse solos baptizatos, presertim cum iam antè multi essent baptizati. Vnde enim constare potest de contrario? His adde: saltem hinc omnium sententiã insinuari Sacramentum extremae Vnctionis, vt expressè docet Concilium Tridentinũ, siue infinuatur directè, siue tamquam in figurã.

Alius locus est Iacob. 5. v. 14. *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesiae, & orent super eum, vngentes eum oleo, in nomine Domini: & oratio fidei saluabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei.* his verbis, præterquã quod Apostolus indicet materiam, formam, effectum, & ministrũ, vt inquit Concil. Tridentinũ, etiam clarè insinuat esse verum Sacramentum. Tria enim tantummodò ad rationem Sacramenti requiruntur, vt heretici cõsentiant: Primò, Symbolum externum. Secundò, Promissio gratiã. Tertiò, vt non sit institutum temporale, sed perpetuum. Atqui hæc tria apertè hinc habemus: Symbolum enim externum est *Vnctio olei cum oratione fidei*: Promissio cernitur in *alleviatione infirmi, & remissione peccatorum*: Perpetua duratio indicatur, cum ait: *Infirmatur quis in vobis? Inducat presbyteros &c.* insinuans hunc ritum esse frequentandum, quãdiu infirmi in Ecclesia erunt.

Respondent heretici, Apostolum loqui de Vnctione, non Sacramentali quæ gratiam cõferat; sed de alia quadam tunc adhiberi solitã ad curationem corporum per donum miraculorum. Vnde nunc, quando hoc donum cessavit, superstitiosam esse huiusmodi vnctionem. Quòd autem de tali vnctione loquatur, probant, eò quòd vtatur verbis significantibus sanitatem corporalem, vt *excitabit ad hilaritatem, & saluabit*.

Sed contrã: Primò: Donum miraculorum non solùm infirmis prodest, sed etiam cæcis, claudis, mutis, mortuis: & tamen Apostolus solos infirmos vngi. Secundò, Si loqueretur de dono miraculorum, non prescriberet *oleum*; hoc enim donum non est oleo alligatũ. Imò si quã re Deus nos vult vti, ea ferè est inutilis & perniciofa morbo, vt virtus diuina appareat illustrior. Sic Moyses læsos à serpentibus curauit aspectu serpentis ænei, Numerorum 21. Elisæus aquã Iordanis curauit lepram Naaman 4. Reg. 5. Isaias carieis, id est, scibus siccis, curauit vlcus Ezechiae, quæ tamen vlcibus sunt perniciofa, Isaiã 38. Dominus cæcum curauit luto, Ioannis 9. Petrus infirmos sanauit vmbra, Actor. 5. Tertiò, Cur Apostolus iussisset potius *Presbyteros* adduci, quã alios, cum nec ipsi omnes, nec soli donum curationem haberent? Quartò, Per donum miraculorum non remittebantur peccata: atqui Apostolus dicit, per hanc vnctionem, & orationem fidei remitti peccata. Quintò, Non est credibile Aposto-

lum precipere fidelibus, vt miracula querant, quæ *Infidelibus in signum sunt*, non autem *fidelibus*. 1. ad Corinth. 14. Denique, si ageretur de dono curationum; nemo fidelium illius temporis obiisset mortem; quia donum illud habebat infallibilem effectum, & Apostoli promissio est absoluta: *Oratio fidei, inquit, saluabit infirmum*. Vnde patet eum nõ principaliter loqui de salute corporis, quæ frequenter non sequitur; sed animã, quæ semper sequitur, si homo sit dispositus.

Ad rationem in contrarium: Verbum *excito*, non solùm ad corpus pertinet, sed etiam ad animum: significat enim in Scripturis, *pellere mororem, torporem, negligentiam*: Ad Rom. 13. v. 11. *Hora est iam nobis de somno surgere*. 2. Petri. 3. v. 1. *Excito sinceram vestram mentem*. Similiter *saluo* etiam ad animum pertinet. Nec obstat quòd etiam salutem corporis significet, quia extrema Vnctio interdum corporaliter saluat, quando ita expedit. Rectissimè ergo vocabulum commune positum est, quo effectus huius Sacramenti exprimeretur. Vide Maldonatum supra, & Bellarminum de hoc Sacramento, & Valentiam.

Probatur Secundò: Ex Concilijs, præter Concilia iam antè citata. Vide Conciliũ Cabilonense II. tempore Caroli Magni habitum, cap. 48. & Aquisgranense II. can. 8. & alia quædam Pro-uincialia.

Probatur Tertiò: Ex Patribus. Innocentius I. epist. 1. cap. 8. multa scribit de hoc Sacramento, respondens Episcopo Eugubino, qui illum de hoc consuluerat: Primò, dicit locum Iacobi esse intelligendum de omnibus fidelibus ægrotantibus, qui sacro oleo chris-matis perungi possunt, quo, ab Episcopo confecto, non solùm Sacerdotibus, inquit, sed, omnibus Christianis vti licet in sua vel suorũ necessitate inungendo, id est, vt vngantur. Secundò dicit, *Non solùm Episcopis, sed etiam Presbyteris licitũ esse hoc Chrismate*, id est, hac vnctione alios vngere. Tertiò, solius Episcopi esse, *benedicere*. Quartò, illis, quos non pœnitet peccatorum, non posse conferri; *Quia genus, inquit, Sacramenti est: nam quibus reliqua Sacramenta negantur, quomodo vnum genus putatur concedi posse?* Eadem verba Innocentij refert Conciliũ Wormatiense circa annum Domini 868. can. 72. Chrysolomus lib. 3. de Sacerdotio; *Sacerdotes, inquit, non solùm quando nos regenerant, sed etiam posse habent potestatem indulgendi peccata: Infirmatur, ait Apostolus, aliquis ex vobis? adducat presbyteros Ecclesiae, & vngant eum oleo.* &c. D. August. serm. 215. de Tempore, monet vt infirmi Eucharistiã sumant; deinde Iacobi Apostoli præceptum seruent: *Infirmatur quis in vobis? &c.* Idem docet Beda, & alij supra citati.

Probatur Quartò: Ratione. Sacramenta sunt instituta in remediũ peccatorum, & ad vincendas tentationes, & ad progressum virtutum: sed in exitu vitæ maximè egemus gratia & auxilio ad delenda peccata, & vincendas tentationes, & ad excitandum animum in amorem celestium; quia tunc maximas patimur difficultates, cum & diabolus omnes suas vires exerit, & morbus mentem deprimit, & timor mortis ac damnationis miram anxietatem adfert: ergo, si vnquam est necessarium Sacramentum, est vel maximè in illo statu necessarium.

Et confirmatur: Quia si Christus instituit aliqua Sacramenta pro initio vitæ & progressu, con-

D d d d iij sentancium

Soluuntur obiectio- nes.

2 Expenditur locus Iacobi 5.

Obiectio hæreticorum.

Soluitur.

Quid præ præ signa fiet & yepse.

Ex Concilio.

4 Ex Patribus.

Innocent.

Concilio Wormatiense.

Chrysolomus.

Augustinus.

5 Ex Ratio- ne.

sentaneum fuit, vt etiam institueret aliquod pro exitu, quia tunc maximè opus est. & homo minimè aptus est vt se ipsum iuuet. Dices: Sufficere confessionem & Eucharistiam. Respondeo: Vniuersè non sufficere: tum quia sunt plurimi, qui tunc nec confiteri, nec Eucharistiam sumere possunt; tamè hoc Sacramento possunt ab æternâ morte liberari: tum quia tunc singulari est opus auxilio, ergo & singulari Sacramento: tum deniq; quia post confessionem & Eucharistiam manent reliquiæ peccatorum impediens ingressum cæli: ergo oportebat esse Sacramentum aliquod, quo illa propriè abstergerentur, & mens ad cælestia disponeretur.

DVBIVM II.

Vtrum extrema Vnctio sit vnum Sacramentum?

Respondeo: Esse vnum Sacramentum, etsi constat varijs vnctionibus, & formulis verborum partialibus. Vide D. Thomam. Sed dubiū est: Vtrum plures istæ vnctiones ita pertineant ad rationem Sacramenti, vt, nisi omnes adhibeantur, saltem quæ in locis sensuum adhiberi solent, nihil sit actum, id est, non sit Sacramentum?

Dominicus Soto multiq; alij putant, illas vnctiones omnino esse necessarias ad rationem Sacramenti, adeo, vt ante vltimam nihil efficiatur. Ratio est: quia hoc Sacramentum applicatur homini in modum perfectæ medicinæ ad curanda vulnera interiora: ergo de eius ratione est, vt applicetur ad omnes sensus externos, tanquam ad omnes radices vulnerum animæ interiorum. Patet consequentia: quia aliqui non habebit rationem perfectæ medicinæ; non enim significabit perfectam curationem.

7
Dominic.
Soto.

In singulis
vnctioni-
bus est ra-
tio Sacra-
menti.

Verum altera sententia etiam est probabilis, nempe in singulis vnctionibus esse rationem Sacramenti, quamuis omnes ad integritatem vnius perfectæ vnctionis concurrant, eo serè modo, quo supra q. 73. a. 2. dictum est de Eucharistia. Tenet Scotus d. 23. in fine. Paludanus ead. distinct. q. 1. art. 3. conclus. 2. & q. 2. sub finem. Ioan. Medina Cod. De confessione, q. 11. citâs pro hac sententia Adriant. Insinuat D. Thomas hic in Corpore sub finem, ad 1. & 3.

Probatur Primò: Quia vnctiones istæ nõ sunt coniunctim per modum vnius, sed seorsim; & quæque habet suam integram formam, non dependentem à præcedentibus vel consequentibus: ergo &c.

Secundò: Sacramenta statim efficiunt, quod significant: sed vnctio, v. g. oculorum cum sua formâ significat condonari peccata commissa per oculos: ergo hæc vnctio statim hoc efficit, nec expectatur reliquorum sensuum vnctio: sicuti vt consecratur species panis, non expectatur consecratio vini; aut vt species panis gratiam consecrat, non expectatur sumptio speciei vini.

Si vnus sa-
cerdos de-
ficiat, debet
alius sup-
plere re-
liquas vn-
ctiones.

Tertiò: Vnum Sacramentum non potest confici à duobus ministris, nisi constet partibus quæ per se sunt Sacramentum, vt patet in Baptismo, Confirmatione, Pœnitentiâ, & similibus, quæ non possunt à duobus ministris successiue fieri, eò quod pars Sacramenti non sit Sacramentum: vni enim simplex Sacramentum non potest fieri, nisi ab vno ministro. Atqui hoc Sacramentum potest

successiue conferri à duobus ministris: si enim Sacerdos post vnctionem duorum sensuum deficiat, alius debet ei succedere, qui non potest illas duas vnctiones repetere, sed debet progredi ad alias; quod est signum illas duas habuisse suum effectum, & in illis constituisse rationem Sacramenti, vt patet in Eucharistia: si enim post consecrationem panis deficiat Sacerdos, qui substituetur, perget consecrare calicem, non verò nouum panem consecrabit.

DVBIVM III.

Vtrum hoc Sacramentum fuerit à Christo institutum?

Respondetur: Istud Sacramentum, sicut & cætera, immediatè esse à Christo institutum, non ab Apostolis. Patet ex Concilio Trident. sess. 7. can. 1. vbi hoc definitur de omnibus Sacramentis, quamuis illud verbum, *immediatè*, non exprimitur. Et sess. 14. can. 1. definitur id ipsum speciatim de hoc Sacramento. Idem clarè colligitur ex verbis D. Iacobi: non enim tam absolute promitteret virtute illius *saluationem & remissionem peccatorum*, nisi sciuisset illud à Domino esse institutum, cuius soli virtute id fieri potest. Vide quæ supra dicta sunt q. 64. art. 2.

8
Affirmatur

Notandum est: Magistrum hoc loco videri sentire contrarium ex Hugone Victorino, qui lib. 2. de Sacramentis part. 15. cap. 2. dicit, *Sacramentum Vnctionis infirmorum ab Apostolis institutum legitur: ait enim Iacobus, Infirmitur quis ex vobis? &c.* Et D. Bonauent. hac distinct. 21. art. 1. q. 2. *Spiritus sanctus*, inquit, *per Apostolos hoc Sacramentum instituit.* Sed fortè explicari possunt, quòd loquantur de institutione promulgatoriâ; sic enim D. Thomas explicat Magistrum: quomodo Moyse inter- dum *Autor* dicitur *Veteris legis*.

Explicat
Magister.

DVBIVM IV.

Vtrum materia huius Sacramenti sit oleum ab Episcopo consecratum?

Respondetur Affirmatiue. Est fide tenendū. Patet ex Concilio Florentino, vbi dicitur, *Huius Sacramenti materiam esse oleum oliuæ ab Episcopo benedictum.* & Tridentino sess. 14. c. 1. *De extrema Vnctione: Intellexit, inquit, Ecclesia materiâ esse oleum ab Episcopo benedictum.* Idem expressè habetur in Concil. Cabilonenſi 2. can. 48. *Secundum B. Iacobi Apostoli documentum, cui etiam decreta Patrum consonant, infirmi oleo, quod ab Episcopis benedicitur, à Presbyteris vngi debent.* Idem expressè habet Innocentius I. supra; & Beda in cap. 5. Iacobi, dicens, *Per illa verba, Vngentes oleo in nomine Domini, significari oleum benedictum, nec posse, nisi ab Episcopis confici.*

9
Responſio
affirmans
est de fide.

Et quidè quòd debeat esse *Oleum*, patet ex ipsa Scriptura, *Vngentes*, inquit, *Oleo.* Quia verò nullus liquor propriè est *Oleum*, nisi qui ex oliuis exprimitur, idèò necesse est, vt sit *oleum oliuæ*, vt expressè habet Concilium Florentinum. Vnde per *oleum amygdalinum, nucum, raparum, &c.* nihil efficietur. Ratio primaria est, institutio diuina: Congruentia est, quia *oleum* optimè significat effectum huius Sacramenti. Primùm enim lenit; vnde significat optimè alleuiationem infirmi. Deinde curat vulnera, & intima penetrat: vnde signi-

Debet esse
Oleum oli-
uæ.

ficat

ficat remissionem peccatorum, & vulnerum animae curationem. Denique significat misericordiam, qua tunc maxime opus est homini, & gratiam Spiritus sancti, qua anima egrotantis inuisibiliter inungitur, vt inquit Concilium Tridentinum.

Et quidem benedictum ab Episcopo.

Ratio verò, cur hoc oleum debeat esse benedictum, est similiter diuina institutio. Congruentia est, quod materia externa, quae ad Sacramenta adhibetur, huiusmodi sacra benedictione debeat veluti disponi, aptari, & cleuari ad formam Sacramentalis; & vt sit idoneum instrumentum, per quod gratia conferatur. Materiam quidem Baptismi & Eucharistiae ipso Christi vsu & contactu sanctificatae & aptatae ad formam sacramentalem fuerunt, vnde non indigent alia benedictione, vt sint idoneae materiae. Sed Sacramenti Vnctionis & Confirmationis materia Christus nunquam est vsus; vnde oportebat vt aliqua benedictione consecrarentur. Debet autem haec benedictio fieri ab Episcopo: tum quia in ipso est plenitudo potestatis circa Sacramentorum administrationem: tum quia ab ipso ad sacerdotes omnes potestas descendere debet; vnde etiam merito ab ipso debent accipere materiam.

Dices: Dispositio materiae pertinet ad artem inferiorem: ergo haec benedictio pertinebit ad potestatem, quae sit inferior Sacerdotio, non autem ad superiorem.

Respondeo: Dispositio materiae pertinet ad artem inferiorem, quando is, qui illam materiam vtitur, praescribit ei, qui materiam disponit: atqui Sacerdos non praescribit Episcopo, sed contra Episcopus praescribit Sacerdoti, quomodo illam materiam vti debeat. Adde, hoc non debere habere locum in rebus sacris, quarum omnis dispositio & perfectio descendit à supremâ potestate ad inferiores.

D V B I V M V.

Virum haec benedictio sit necessaria ad essentiam huius Sacramenti.

IO Caietanus, Victoria.

Caietanus supra q. 73. art. 3. dubitat. Franciscus Victoria, q. 217. negat.

Hae benedictio est necessaria.

Respondeo & Dico Primò: Omnino esse necessarium, vt oleum sit benedictum. Colligitur ex locis supra citatis, ex perpetuo Ecclesiae vsu, & ex communi Doctorum sententia. Fortasse tamen non est necessarium, vt benedictione propria hoc oleum sit benedictum. Videtur enim sufficere benedictio Chrismatis, vt docet Sotus q. 1. a. 3. d. 21. & plures alij.

Fieri debet ab Episcopo.

Dico Secundò: Similiter necessarium est, vt ab Episcopo sit benedictum, adeò, vt, si à Sacerdote simpliciter sit benedictum (nisi forte id fiat ex commissione Papae) nihil efficiatur. Probatur: quia Concilia supra citata id expressè requirunt, praesertim Florentinum & Tridentinum, quae propter haereticos haec omnia distinctè explicauerunt. Baptismi enim materiam aiunt esse aquam simplicem, nec requirunt ullam benedictionem, nempe, quia non est de essentia, quamuis in caeremoniam adhibeatur. Huius verò Sacramenti materiam expressè affirmant esse oleum ab Episcopo benedictum.

Vel ex commissione Papae, à Sacerdote.

Dico Tertiò: Ex commissione Pontificis non est improbabile simplicem Sacerdotem posse hoc oleum benedicere, sicut de Chrismatis benedictione dictum est supra, q. 72. a. 3.

Animaduertendum est: In necessitate posse addi oleo benedictio aliquid olei non benedicti, vt habetur in Capit. Quod in dubijs. de Consecratione Ecclesiae & altaris. Quod intellige, modò id quod additur, minus sit quantitate: vel si non sit minus, saltem fiat additio sensum. Si enim id, quod additur, superet, vel etiam aequale sit, & confertim addatur; id quod auctum est, non censetur esse idem quod antè fuit. Si autem sensum fiat additio, semper censetur esse idem, quod immediatè ante erat; vnde cum antea esset benedictum, etià post additionem censetur esse benedictum. Vide Siluestri verbo, Aqua benedicta; & Fumum ibid. Est enim eadem ratio additionis ad aquam benedictam.

11 Huius oleo benedictio addi potest oleum non benedictum.

D V B I V M VI.

Virum haec forma sit conueniens: Per istam sanctam Vnctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum &c.

Respondeo: Esse conuenientem. Patet ex Concilio Florent. & Tridentino, & vsu Romanae Ecclesiae. Consentunt quoque Doctores Scholastici.

12 Affirmatur.

Ratio est: Quia his verbis explicantur omnia, quae in formam Sacramenti debent significari. Explicatur enim causa principalis, quae est Deus, & Dei misericordia; & instrumentalis, quae est sacra vnctio; & effectus, qui est peccatorum remissio, alleviatio infirmi, & sanitas corporis quae ex remissione peccatorum saepe pendet; quae tria satis insinuantur per verbum, Indulgeat.

Notandum autem Primò: Nò esse de essentia formae haec verba; Per suam piissimam misericordiam; satis enim hoc intelligitur in nomine Dei, &c. Indulgeat. Vnde ad essentiam Sacramenti sufficit dicere, Per hanc vnctionem indulgeat tibi Deus, quidquid deliquisti per &c.

13 Omnia verba non sunt de essentia huius formae.

Verba tamen ista, Per hanc Vnctionem, multorum sententia sunt repetenda ad singulas vnctiones: alioqui non satis videtur materia exprimi; quod est in praxi securius, quamuis contrarium non videatur improbabile, vt infra c. 4. dub. 2. dicemus.

Notandum Secundò: Non esse etiam de essentia illa verba; In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Est sententia communis. Nam in solo Baptismo & Confirmatione est necessaria Trinitatis inuocatio.

Neque vnctio in forma crucis.

Notandum Tertiò: Non necessariò debere fieri vnctionem in formam crucis, sed sufficere simplicem vnctionem. Est tamen seruanda coeuetudo.

D V B I V M VII.

Virum sit necessarium, vt haec forma sit deprecatoria, praesertim cum nulla aliorum Sacramentorum talis sit?

Respondeo: Id esse necessarium. Est communis Doctorum, d. 23. Colligunt ex verbis Apostoli. Sed haec probatio non videtur efficax, quia Patres passim omnium Sacramentorum formas vocant Preces Mysticas, inuocationes Spiritus sancti, inuocationes consecratorias; vt patet ex Dionysio Areopag. cap. 7. parte 3. Hierarchiae Ecclesiasticae, &c.

14 Affertur.

sticia, & Cyrillo Hierosol. Catechesi 2. & 3. my-
 stagogica.

Ratio ve-
 rior,

Verum firmitus argumentum peti potest ex tra-
 ditione, & vsu Ecclesie. Ratio esse potest, quia
 hoc Sacramentum est veluti pœnitentia quædam
 infirmorum, qui non possunt per opera bona sa-
 tisfacere. Conferitur ergo illis hoc Sacramentum
 deprecatoriè, vt significetur dari remissionem pec-
 catorum per hoc Sacramentum ex solâ misericor-
 diâ, nec requiri opera laboriosa, sicut in Sacra-
 mento Pœnitentię. Ob hanc causâ videtur Chri-
 stus hoc modo instituisse.

Deprecatio
 hæc opera-
 tur ex ope-
 re operato.

Notandum tamen Primò: Etsi hoc Sacramen-
 tum deprecatoriè detur, non tamen habere vim ex
 deuotione orantiũ, vt cæteræ preces; sed ex ope-
 re operato, idque propter infallibilem promissio-
 nem annexam. Nam Sacramentorum efficacia
 non pendet ex fide aut deuotione Ministrorum,
 sed ex Christi certissimâ institutione. Vocat autè
 Apostolus hanc formam *Orationem fidei*, quia solâ
 fide intelligitur. Quomodo D. Augustinus tract.
 80. in Ioannem, verbum Sacramentale, quod cum
 elemento operatur, vocat *Verbum fidei*.

An valeat
 forma In-
 dicatiua,

Notandum Secundò: Si aliquæ Ecclesie ali-
 quando vsè sint illâ formâ indicatiuâ, de qua D.
 Tho. a. 8. *Vngō hos oculos oleo sanctificato*, &c. credi-
 bile est, eas tamen non prætermisisse deprecatio-
 nem; illamque solùm fuisse veluti præparatoriam
 quandam cæremoniam. Vel certè dicendum est,
 quòd eam deprecatoriè intellexerint. Nam variæ
 fuerunt diuersarũ Ecclesiarum in hoc Sacramento
 conferendo formulæ, vt testatur Eekius homil.
 54. de Sacramentis, quæ etsi verbis distinctæ es-
 sent, sententiam tamen eandem habere poterant.

CAPVT II.

De effectu huius Sacramenti?

Non im-
 primit cha-
 racterem,

Notandum est: Duo hic esse certa: Alterum,
 hoc Sacramentum non imprimere chara-
 cterem. Ratio est, quia per hoc Sacramentum
 non deputatur ad alia Sacramenta conferenda,
 vel suscipienda, neque accipimus aliquem statum
 in Ecclesia, sicut per Baptismum, Confirmatio-
 nem, & Ordinem. Vnde iterari potest, etiam in
 eodem morbo, quando diu durat, & inæqualis est,
 ita vt intercedente aliquot hebdomadarum in-
 teruallo sæpius periculum mortis adferat. Alterũ
 est, hoc Sacramentum interdum conferre sanita-
 tem corporis, quando sic expedit saluti animę;
 & abstergere peccatorum reliquias: hoc enim ex-
 pressè affirmant Concilium Tridentinum, & Flo-
 rentinum. Sed duo hic occurrunt dubia.

Eius effe-
 ctus,

DVBIVM I.

An hoc Sacramentũ semper conferat sanitatem
 corporis, quando id expedit saluti animæ?

Dom. Soto
 negat.

Dominicus Soto hoc loco negat: & putat
 Concilia id affirmare, non proponendo
 dogma Ecclesie; sed sequendo opinionem proba-
 bilem Hugonis. Ratio ipsius est: Primò, quia in-
 terdum fit, vt inunctus conualefcens peior eua-
 dat; ergo hoc Sacramentum confert sanitatem,
 etiam dum non expedit animæ. Secundò: sæpè
 fit, vt multi inuncti non conualefcant, quibus ta-

men expediret ad animæ salutem; augerent enim
 coronam. Tertio: sæpè necessarium esset miracu-
 lum, nempe quando is, cui expediret sanari, iam
 pœnè morbo consumptus est.

Sed sententia ista nullo modo est probanda.
 Nam vtumque Concilium proponit hoc sine vllâ
 hæsitacione, sicut & alia, quæ tradit de Sacramen-
 tis: ergo proponit tanquam doctrinam Ecclesie.
 Quare dicendum est: Non esse necessarium, vt hoc
 Sacramentum semper conferat sanitatem corporis
 quando id expediret animæ salutem; sed satis est, vt
 interdum id faciat. Nihil enim aliud dicit Con-
 cilium Trident. cap. 2. de extrema Vnctione: *Et
 sanitatem corporis interdum, vbi saluti animæ expedit,
 conferat.* Concilium autem Florent. sic
 ait: *Effectus vero est mentis sanatio; in quantum autem
 expedit, etiam ipsius corporis.* Quod intelligi potest
 generatim, in quantum expedit iuxta ordinem diuinæ
 prouidentie.

Improbatur eius
 sententia,

Certum ergo est, nunquam sanari aliquem per
 hoc Sacramentum, nisi id expedit animæ salutem.
 Vnde si is, qui sanatur, peior euadat, & in peccatis
 moriatur, non conualuit virtute Sacramenti, sed
 naturalibus remedijs. Hinc patet responsio ad Pri-
 mum argumentum Soti. Ad Secundum; Cõcedo:
 Non enim dicimus, quòd semper debeat conua-
 lescere quando id saluti expedit, sed *interdum*,
 prout visum fuerit prouidentie diuinæ. Ad Ter-
 tium: Concedo virtute supernaturali conferri
 valetudinem per hoc Sacramentum, ac proinde
 quasi miraculosè. Non tamen proprie dicitur fieri
Miraculosè, quia fit per remedium ordinarium.

Nemo sa-
 natur per
 hoc Sacra-
 mentum,
 nisi id ex-
 pediat saluti
 animæ.

Notandum: Hunc effectum significari ab Apo-
 stolo, cum ait: *Et oratio fidei saluabit infirmum.* Etsi
 enim hæc verba principaliter intelligenda sint de
 saluatione animę, secundariò tamen intelliguntur
 de saluatione corporis; vnde & nomen, *saluabit*,
 commune est.

DVBIVM II.

Quæ sint illæ reliquie peccatorum, quas
 Sacramentum dicitur abstergere?

Quidam intelligunt *Peccata venialia*. Ita D.
 Bonaventura, Scotus, Durandus, Richardus
 d. 23. Ratio est: Quia cum tria sint genera pecca-
 torum, originale, mortale, & veniale; contra
 originale, est Baptismus; contra mortale, Pœni-
 tentia; contra veniale, extrema Vnctio.

17
 Per has re-
 liquias ma-
 le intelli-
 ges peccata
 venialia.

Sed contra Primò, quia Apostolus ait, *Si in pec-
 catis fuerit.* Quòd si solùm loqueretur de veniali-
 bus, non diceret, *si*; omnes enim plerum que sunt
 in peccatis venialibus, & *In multis offendimus om-
 nes*, vt idem Apost. ait cap. 2. Secundò, Apo-
 stolus loquitur generatim *De Peccatis*; ergo non oportet
 restringere ad venialia. Tertio, quia contra
 peccata venialia sunt alia remedia: ergo ob illa so-
 la non fuit opus Sacramento.

Dicendum ergo est: Duplices esse *Peccatorum
 reliquias* in proposito. Primò, Peccata quæ reman-
 ent post alia Sacramenta: fieri enim potest, vt post
 alia Sacramenta incidat quis in peccatum morti-
 ferum, idque ignoret, ac proinde nequeat confi-
 teri. Hoc peccatum abstergitur per istud Sacra-
 mentum cum pœnitentia generali vel virtuali,
 etiam attritione, sumptum. Et quamuis commu-
 ne sit omnibus Sacramentis, quòd tollant peccata
 occulta,

Sed I. intel-
 lige peccata
 quæ reman-
 ent post
 sumpta Sa-
 cramenta,